

Tryggest med fallskjerm?

Folk raser med rette over toppledernes lønninger og fallskjerm. Det svares at de som bærer tungt økonomisk ansvar og tar risikofylte avgjørelser, må belønnes for det. Men lederne personlige risiko synes etterhvert å bli liten. Selv utstyrt med fallskjerm i millionklassen våger de meget på andres vegne, og er rede til å hoppe først når flyet mister høyde.

Vi blir fortalt at vi vil miste de beste lederne hvis de ikke får godt betalt. Men hva slags ledere får vi når lønnseliten heves opp på et nivå som er så forskjellig fra vanlige menneskers hverdag? Høye inntekter gir selvsagt status i det samfunnsskiktet hvor lederne ønsker å høre hjemme. Toppledere sammenligner seg med andre toppledere. Men er det ikke fare for at de mister bakkekontakten og først tenker på egne fordeler og bankkonti heller enn hva som tjener selskapene de skal lede og verdiane de skal forvalte?

Dyktighet alene er ingen garanti for godt lederskap. Motivasjon og integritet er like viktig.

"Som så ofte før i historien, viser mange av de rikeste en mangel på kultur og måtehold, og grådighet med å forsyne seg av goder de forvalter for andre, og en uvilje mot å bidra til fellesskapet, som undergraver følelsen av rettferdighet i samfunnet," skriver Kåre Willoch i en kronikk i Aftenposten 13. juni.

Dette sitatet beskriver ikke en mentalitet som bare en lett angripelig elite står for. Hele vårt samfunn er i en verdikrise. Men det er skuffende og forvirrende når ledere glemmer en forutsetning for godt lederskap, nemlig å vise vei. De mister troverdighet og sjansen til å signalisere hva som teller mest i oppbyggingen av en sunn økonomi.

Innvendingen ligger klar på tungen: Å forvente forandring i folks motiver og verdiprioriteringer er urealistisk. Folk tenker i penger og må belønnes med penger. I dagens verden oppnåes lite ved idealisme.

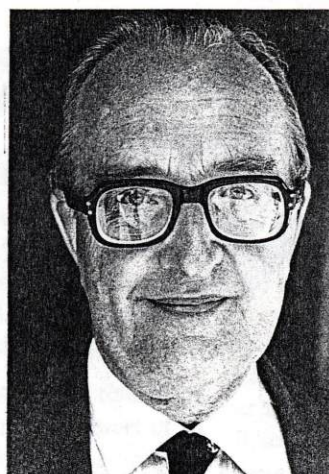
Dette er neppe mer enn en halv sannhet. Idealistiske motivers betydning er kraftig undervurdert. Vårt samfunn henger sammen nettopp fordi det ennå finnes store mengder skjult idealisme, på arbeidsplasser, i lederposisjoner, i frivillige organisasjoner. Oppriktighet og ønsket om å gjøre en god innsats for andre er levende drivkrefter i de fleste mennesker. Åpenhet og dialog hindrer daglig at konflikter låser seg. Mennesker i sykehussenger opplever ekstra omsorg på tross av overskrifter om kriser i helsesektoren. Det er mangel på realisme ikke å ta dette i betraktning.

Vårt samfunn har i mange år tæret på en solid kapital av sunn idealisme. Vi har nesten glemt at den finnes. Nå er det på tide med solide reinvesteringer.

BOA

G8 og 2 pensjonister

En menneskekjede på 50.000 dannet en ti kilometer lang ring rundt stedet i Birmingham hvor lederne for verdens økonomiske stormakter (G8) møttes i midten av mai.

Bill Peters

en støtteerklæring underskrevet av 1.5 millioner mennesker.

Hva bragte så mange mennesker på bena? Hvis det hadde vært et krav om egne økonomiske fordeler, hadde ikke tallet vært overraskende. Men når kravet var gjeldslette for de fattigste på fjerne kontinenter, var 50.000 et lite mirakel. Den britiske søndagsavisen "The Independent" kalte fremmøtet "den største demonstrasjon for de fattigste siden Bob Geldorf's "Live Aid" i forbindelse med hungersnøden i Ethiopia. Demonstrantene overlevde

Bak demonstrasjonen sto "Jubilee 2000", en kampanje for at de rike land skal ettergi all ubetalbar ulandsgjeld i anledning av årtusenskiftet. Kampanjen ble ikke startet av noen verdenskjent rockestjerne, men av et usannsynlig par: To britiske pensjonister med ulandserfaring fra kolonitiden! Bill Peters var britisk ambassadør i Malawi og Martin Dent distrikts-guvernør i Nigeria. De begynte arbeidet for gjeldslette hver for seg, inntil de fant sammen på et seminar i det britiske MRA-senteret Tirley Garth i mars -93. I dette seminaret deltok også den norske siviløkonomen Jacob Bomann-Larsen, en av pionérene i Framtiden i våre hender. Han har siden nedlagt et stort arbeid for Jubilee 2000 i Norden.

I en artikkel i Dagbladet 9. mars skriver statsråd Hilde Frøffjord Johnson: "Regjeringen stiller seg i prinsippet 100 % bak kampanjen Jubilee 2000, som har til siktemål å ettergi den ikke-betalbare andelen av gjelden til de fattige og mest gjeldstyngede utviklingslandene i år 2000..... Vi har tro på at kampanjen vil kunne få flere av de tunge kreditorene på gli."

I England har 80 organisasjoner sluttet seg til kampanjen, fra fagbevegelsen til kirken og kvinneinstituttens forbund. 3/4 av parlamentsmedlemmene støtter Jubilee 2000. Statsminister Tony Blair ba i Birmingham lederne for de andre G8-landene om å sette gjeldsletten på toppen av prioritetslisten, "for å gi Afrika en fremtid", som han uttrykte det.

JJW

Caux - politikere rundt bordet

10. - 12. august samles politikere fra alle verdenshjørner i Caux. Som innbydere står seks parlamentarikere, tre fra Japan og tre fra Sveits. Hvorfor nettopp japanere og sveitsere? Den første av Politikernes rundebordskonferanser (PRT) fant sted i Caux i fjor. Fem japanske parlamentarikere tok initiativet til den, og kom med sine ektefeller. De følte behovet for en åndelig moralsk dimensjon i japansk politikk, og ville treffe kolleger fra andre land for å diskutere spørsmålet.

I Caux og i hovedstaden Bern møtte de bl.a. sveitsiske politikere. De ble enige om å føre dette initiativet videre sammen. Som innbydere til sommerens PRT står bl.a. Tsutomu Hata, leder av Taiyopartiet og tidligere japansk stats- og utenriksminister. En av sveitserne, Francois Lachat, er formann i det sveitsiske parlamentets utenrikskomité.

De har satt tre punkter på dagsordenen for årets PRT:

- * Konfliktløsning: De etiske og åndelige forutsetninger for forsoning.
- * Hvordan kan politikere handle effektivt når internasjonale markedskrefter blir stadig mektigere?
- * Politikerne og den offentlige mening: Hvem leder hvem?

Det ventes en krets på ca. 50 personer. Diskusjonene omkring det runde bordet blir uformelle. Men deltakerne selv sitter med et veld av erfaring. I tillegg hentes det inn innledere som kan belyse både praktiske og tankemessige utfordringer som spørsmålene på dagsordenen representerer.

Programmet for sommeren

Vi har ikke et korrupt og voldelig samfunn på den ene siden og vår egen individuelle levemåte på den andre. Vi er alle tiltrukket av tøyelige moralnormer, og mange blir del av en praksis de vet er gal og egentlig fordømmer.

Det er ikke lett å takle dette alene. Caux tilbyr et åpent miljø bygget på vennskap, tillit og levende tro. Faste orienteringspunkter gir grunnlag for håp. Et nødvendig åndelig opprør kan begynne.

Slik heter det i programmet for sommerens konferanser i Caux. De begynner 11. juli og avsluttes 23. august. Åpnings-

weekenden vies situasjonen i Sveits, etterfulgt av industriens og næringslivets folk som møtes 13.-18. juli. De tar også opp temaet fra innledningen: Ved å stå sammen er det lettere å hankses med presset fra store økonomiske krefter og være med på å forme fremtiden.

Fredag 31. juli begynner en ukes dialog mellom generasjonene, hvor ikke minst familier er velkomne.

"Forsoning på dagsordenen" er tema 9. - 16. august. Her ventes grupper fra konfliktområder verden rundt - som Kambodsja, Korea, Somalia og Bosnia. En rekke seminarer arrangeres parallelt.

Samtidig foregår en polsk - ukrainsk dialog. Grenseforflytninger har etterlatt bitterhet på begge sider. Somaliere som arbeider for en forsoning i de ødeleggende stammekonfliktene, har også satt hverandre stevne i Caux. Som nevnt ovenfor, finner også Politikernes Rundebordskonferanse sted i denne perioden.

Konferansene denne sommeren avsluttes med en fokusering på verdier som kan danne grunnlaget for en god utvikling i det kommende århundret. Kampen mot korrupsjonen blir et sentralt spørsmål. I denne perioden (18. - 23. august) deltar representanter for verdens store religioner.

Europa og dets muslimer

"Europa og den muslimske verden er ikke lenger bare naboer. De er allerede to kulturer som blandes," heter det i innbydelsen til et seminar i Caux 9. - 16. august. Tema er "Europa og dets muslimer - på leting etter det felles beste."

På Balkan har muslimsk og kristen kultur sameksistert i århundrer. Hva som skjer når de ikke finner fram til "det felles beste", opplever vi i disse dagene i Kosovo og Bosnia.

En av initiativtakerne til seminaret i Caux er Imam Dr. Abduljalil Sajid fra Brighton i England, som også er rådgiver for den engelske regjeringen. Fra Norge reiser bl.a. Imam Ebrahima Saidy og hans kone Fatou Touray, og Kebba Secka, generalsekretær i Muslimsk Råd og medlem av Verdikommisjonens styringsgruppe. Det ventes også deltakere fra USA. Fra Holland kommer lederen for politiets senter for minoriteter i distriktene Amsterdam, Utrecht og det sentrale Holland.

"Hvordan kan vi forbli trofaste mot det vi oppfatter som guddommelig åpenbaring, og samtidig vise tillit, barmhjertighet og omsorg som fremmer det felles beste?" spør innbyderne til seminaret. For å bidra til et positivt svar, arrangerer de tre arbeidsgrupper som fokuserer på fortid, nåtid og fremtid, under overskriftene: "Å lege fortidens sår"; "Alle er en del av problemet - alle kan være en del av løsningen"; og "Forskjellig tro og kultur, men felles oppgaver".

Tanzania: Kampen mot korrupsjon

I slutten av mars møttes hundre mennesker i Dar es Salaam for offisielt å registrere Moralsk Opprustning som en stiftelse i Tanzania. Deltakerne vedtok enstemmig at hovedformålet skulle være kampen mot korrupsjonen i landet.

Afrika blir ofte fremstilt som et kontinent med grusomme stammekriger, regjert av despoter som klynger seg til makten. Men det fins også et annet Afrika, og Tanzania er til en viss grad et eksempel på det. På tross av at landet har mange stammer, er det blitt utviklet en nasjonal identitet, og landets første president, Julius Nyerere, trakk seg frivillig som president og leder for det regjerende parti.

Tanzania har også hatt en fredelig overgang fra en sentralstyrt økonomi til markedsøkonomi, og fra en ettparti-stat til et demokrati med flere partier. Men korrupsjonen er fortsatt en stygg verkebyll og den nåværende regjeringen, ledet av president Mkapa, har gjort kampen mot korrupsjon til en prioritet.

Pressen har hatt mye stoff om den nye stiftelsen, for det meste på swahili. Den engelskspråklige 'The African' skriver:

"Ministeren for veibygging, Anna Abdallah, har sagt at kampen mot korrupsjonen ikke vil lykkes dersom det bare er opp til regjeringen. Ministeren uttalte på et møte for et nylig registrert NGO (frivillig organisasjon), Moralsk Opprustning, i Dar es Salaam at korrupsjonen fortsatt var omfattende, både i privat og offentlig sektor. Hun sa at enhver borger kunne spille en rolle når det gjaldt å utrydde korrupsjonen. Hun la også til at hver enkelt har mulighet til å gi avkall på slik praksis.

Organisasjonen har avdelinger i Dar es Salaam, Moshi, Morogoro, Zanzibar, Dodoma og Arusha. Abdallah er organisasjonens beskytter."

Deltakerne på møtet representerte et gjennomsnitt av det tanzanianske samfunn. Det ble åpnet av Tanzanias tidligere ambassadør i Norden, Edward Mhina, som ble valgt til stiftelsens formann.

Den lutherske biskopen Elinaza Sendoro sendte et budskap der han uttrykte støtte til MRA fordi dets målsetning er å styrke

de fire moralnormene i hvert menneske, normer som er i overensstemmelse med kristen lære. Ambassadør Hassan Diria understreket at disse normene også er en vesentlig del av muslimenes moralkodeks. Medlem av styret i stiftelsen, ambassadør Dora Mbezi, ga uttrykk for hvor glad hun var for at MRA var blitt registrert i Tanzania. Hun mente bevegelsen hadde en stor oppgave i landet.

Russlands vise-statsminister

Boris Nemzov er ett av Russlands mest lovende unge lederemner. Yeltsin hentet ham inn som vise-statsminister etter at han som guvernør i Nishni Novgorod hadde oppnådd enestående resultater. I dag har Nemzov bl. a. ansvaret for Russlands energiforsyning.

"Fra provinsen til Moskva" er tittelen på en bok av Nemzov som er kommet ut på det tyske Hanisch Forlag i Nürnberg. Hvis økonomisk liv skal tjene menneskene, hevder Nemzov i forordet, må det underordnes moralske prinsipper. I den forbindelse peker han på Caux Round Table (CRT), hvor ledere fra industri og økonomisk liv verden rundt møtes hver sommer.

Nemzov skriver: "Jeg tviler ikke på at det kommer en tid da ordtakene 'Du selger ikke noe hvis du ikke bedrar' vil bli erstattet av 'Hvis du bedrar, selger du ikke noe'. For 3-4 år siden leste jeg en avisartikkel om en rundebordskonferanse i en liten landsby i Caux i Sveits. Vestlige industri- og bankfolk som arbeider for en moralsk fornyelse deltar. Dette interesserer meg fordi deres konklusjoner på mange måter stemmer overens med mine egne. De har offentliggjort en erklæring med 'Principles for Business'. Den tar

MRA i Norden har hatt et nært samarbeid med mennesker i Tanzania siden 1981, da daværende ambassadør Edward Mhina inviterte noen ektepar til å besøke Tanzania for å introdusere MRA i landet. Siden den gangen har 12 grupper fra Skandinavia vært i Tanzania i samme ærend, og mange fra Tanzania har besøkt Norden eller deltatt i konferansene i Caux og i Panchgani, India.

opp spørsmål som ærlighet og gjennom-siktighet i økonomisk liv, ordholdenhet og hensyn til miljø og menneskerettigheter. Korrupsjon og hvitvasking av penger blir stilt i gapestokken.

Men er det mulig å realisere slike velmente ønsker? Rundebordsdeltakerne er nøkterne. De understreker at meningen ikke er å moralisere for andre, men at dette er prisipper de selv først og fremst vil sette ut i livet. De vil sette et eksempel. Som en ledende økonom fra Bank of America, Walter Hoadley, sier: Før eller senere vil det økonomiske livs ledere blitt tvunget til å ta dette eksemplet alvorlig. Grunnen er at markedsøkonomi uten et moralsk fundament er dømt til undergang.

Nøkternheten er det som imponerer meg ved denne erklæringen. De gir uttrykk for sin overbevisning, men erkjenner at forretningsverdenen foreløpig ikke er åpne for en så drastisk forandring. Men alt stort begynner i det små, som regel ut fra noen få menneskers initiativ. Det viktigste er at det finnes en forenet gruppe av forretningsfolk som står for åpenhet og ærlighet i internasjonal handel og økonomi. Deres antall vokser fra år til år."

Ryazaburo Kaku, styreformann i Canon Inc. (2 f.v.) i samtale med Juan Somavia, nyvalgt generalsekretær i FN's internasjonale arbeiderorganisasjon (ILO).

Moral og verdier - har Kina og Norge

"For å utvikle et solid moralsk samfunnsfundament, må det være en åpen debatt om de grunnleggende verdier et samfunn bygger på, og hvordan de settes ut i praksis til felles beste. Hvis regjeringer ikke gir sitt folk adgang til en slik debatt, vil folket hverken respektere sin regjering eller dens verdier. Å sørge for at samfunnet bygger på universelle verdier slik at hvert menneske kan delta i utformingen av egen og felles fremtid, utgjør en sentral del av Moralsk Opprustnings oppgave," sa Olav Kjørven, politisk rådgiver i Departementet for bistand og menneskerettigheter. Han talte på en mottakelse i Moralsk Opprustnings hus i Oslo for en kinesisk delegasjon som var MRA's gjester under et besøk i Norge i dagene 5. - 9. mai.

Den kinesiske delegasjonen utenfor MRA's hus i Oslo.

Hvordan kan vi fremme en bevisstgjøring om verdier og moral i vårt samfunn? Dette spørsmålet har vært ledetråden i en utveksling av idéer og erfaringer mellom Moralsk Opprustning (MRA) og Den kinesiske organisasjon for internasjonal forståelse (CAFIU). CAFIU har i flere år sendt delegasjoner til MRA's internasjonale konferanser i Caux, Sveits, og delegasjoner fra MRA har besøkt Kina. Denne gang samarbeidet MRA i England og Norge om et program for seks personer fra CAFIU. Lederen for delegasjonen var fru Cao Xiaobing, visepresident i den kinesiske studentunionen fra 1965 til 1972 og i dag seniorforsker ved Senteret for internasjonal nåtidssforskning i Kina.

De kinesiske gjestene avsluttet programmet i England med et tre dagers seminar i MRA-senteret på Tirley Garth. Der disku-

terte de sammen med et trettittalls engelskmenn spørsmål som balansen mellom individets frihet og kollektivt ansvar, normer for forretningslivet, det moralske og filosofiske grunnlaget for våre samfunn, og dissens sterke og svake sider.

Informert om Norges engasjement i fredsprosessen i Midt-Østen

I Norge fra 5. - 9. mai fikk kineserne innsikt i vårt demokratis beslutningsprosesser og anledning til å møte de folkevalgte. Bjørn Tore Godal, vår tidligere utenriksminister, brukte en og en halv time på å informere dem om Norges engasjement i fredsprosessen i Midt-Østen og svare på spørsmål. De møtte også formannen i Utenrikskomiteen, Haakon Blankenborg og Erik Solheim, SV's parlamentariske leder. Under omvisningen på Stortinget la de kinesiske

gjestene merke til at stortingsrepresentantene har sine plasser i henhold til fylket de representerer og ikke etter partitilhørighet. Solheim pekte på at denne plasseringen bidrar til å styrke de menneskelige bånd mellom folk som politisk er motstandere.

Besøkte Fredsforskningsinstituttet

Sekretæren for Verdikommisjonen, dr. Henrik Syse, redegjorde for den samfunnsdebatt om felles verdier og moral regjeringen har lagt opp til og om positiv respons så langt. Erik Dammann snakket om løsninger vårt verdenssamfunn må finne fram til, dersom ikke jordas livsgrunnlag skal ødelegges. De kinesiske gjestene besøkte Fredsforskningsinstituttet, og ved en mottakelse i MRA-senteret hørte de fra Johanne Gaup, statssekretær i Kommunal- og regionaldepartementet, om arbeidet for samenes rettigheter. Dr. Anton Skulberg og hans kone Randi ga kineserne en hjertelig velkomst i sitt hjem på Spydeberg. De fikk også omvisning på Spydebergs godt utstyrte syke- og aldershjem og så den omsorg og respekt dette lokalsamfunnet forsøker å vise sine eldste.

Balansen mellom den økonomiske og den moralske utviklingen

En omvisning i Oslo Domkirke formidlet det norske samfunns åndelige røtter. Selv om kineserne offisielt lærer at Gud ikke eksisterer, søker de å utvikle den åndelige dimensjonen i samfunnslivet. De kinesiske gjestene ble overrasket over å høre at tusen mennesker besøker Domkirken hver dag, mange av dem for å søke stillhet til bønn og ettertanke.

Fru Cao Xiaobing beskrev det kinesiske synet på balansen mellom den økonomiske og den moralske utviklingen. De er to hjul på samme vogn. Uten det ene eller det andre hjulet kan samfunnet ikke gå fremover. Hun ønsket en dialog om menneskerettigheter velkommen og sa at forskjellige syn i Norge og Kina ikke skulle være noen hindring. Hun sa videre: "Norge har vist oss hvordan både små og store nasjoner kan bidra på den internasjonale arena. Vi har merket oss at frivillige organisasjoner har stor betyd-

noe å lære av hverandre?

ning i det norske samfunnet, og at alminnelige mennesker synes å være engasjert i internasjonalt fredsarbeid." En annen av deltakerne i delegasjonen kommenterte: "Vi har møtt mange som har arbeidet flere år med MRA i utviklingsland. Det krever mot og offervilje."

En vurdering av besøket

De kinesiske gjestene og vi som var vertskap fikk mange anledninger i uformelle samtaler til å bli kjent med hverandre og utdype hva moralske og åndelige verdier betyr i praksis. Gjестene viste åpenhet og ivret etter å vite hvordan MRA arbeider og hva vi satser på. Vi kunne snakke om forsoning mellom nasjoner og folkeslag så vel som i familielivet.

Kineserne ga oss glimt fra et land der størrelsen på areal, folketall og problemer er overveldende. Landet er i utvikling og omstilling i syn på menneskelige og materielle verdier. Regjeringen legger for tiden opp til omfattende privatisering av statsbedrifter. Ifølge det kinesiske akademi for sosiologi kommer 11 millioner kinesere til å miste jobben bare i 1998. Det statlige jernbaneselskapet bekjentgjorde nylig at de måtte kutte 1,1 millioner årsverk før årtusenskiftet.

Hvor store forskjellene er gjorde gruppens yngste deltaker Yu Hailing klart. Like etter ankomsten i Oslo hadde hun klart hva som var det heteste stridsspør-

Cao Xiaobing

"Norge har vist oss hvordan både små og store nasjoner kan bidra på den internasjonale arena, og har mye å lære av hverandre."

Cao Xiaobing

mål i hovedstaden akkurat nå. "Hvor den nye operaen skal ligge," var svaret. For en forskjell fra Kina som må finne jobber

for anslagsvis 34 millioner arbeidsløse i de neste årene, bemerket Yu Hailing.

Samarbeidet har også støtt på vanskeligheter

Samtaler med representanter for en så stor og annerledes sivilisasjon som den kinesiske, avslører vårt begrensede perspektiv og avstanden mellom våre kulturer. Det er ingen grunn til å nære noen illusjon om hva et fire dagers besøk betyr. Utviklingen av idéer og erfaringer mellom MRA og CAFIU har også støttet på vanskeligheter. Da tibetanernes religiøse leder Dalai Lama i 1996 var en av hovedtaleren ved 50-årsjubileet i Caux, ville Kina ikke sende noen CAFIU-delegasjon. Senere ønsket CAFIU å gjenoppta utvekslingen. Men hvor langt er det riktig å gå i samarbeidet med en halvstatlig organisasjon fra et autoritært samfunn hvor minoriteter undertrykkes? Det må stadig tas opp til ny vurdering.

Dette besøket viste likevel at det er mulig å knytte vennskapsbånd og føre en oppriktig dialog om moralske og demokratiske verdier og menneskerettigheter. Det ga håp om at det finnes nok felles å bygge videre på. "I Norge har vi sett verdien av individets innsats og ansvar," sa en av de kinesiske gjestene.

Norges utenriksdepartement støttet gjennomføringen av programmet for kineserne med 20.000 kroner.

BOA

Kineserne fikk en hjertelig velkomst i Spydeberg. Her utenfor Grinitun aktivitets- og rehabiliteringssenter, sammen med ordfører Stein Håland (sittende) og deres vertskap Randi og Anton Skulberg (bak ham).

Modig embedsmann

Pauli Snellman var sjefsinspektør i det finske arbeidsdepartementets utenriksavdeling. Han var ingen typisk embedsmann. I 25 år arbeidet han på heltid med MRA rundt om i verden, og først som 47-åring begynte han i Arbeidsdepartementet. Han døde av kreft i 1996, og fikk altså bare 20 år i departementets tjeneste. Men han satte spor etter seg.

Snellmans credo som embetsmann sammenfattet han slik:

* Vær like ansvarlig for ditt departement og ditt land som din statsråd - eller din statsminister - er.

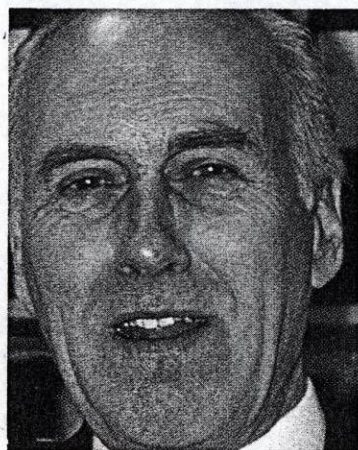
* Gi uttrykk for dine idéer og visjoner, også når du risikerer å trække andre på tærne. Frykt blokkerer skapende tenkning.

* Din plikt er ikke å ha suksess eller bli likt, men å tjene Gud.

* La aldri din egen eller andres rang hindre deg i å ta initiativ.

* Du skal behandle alle likt, fra vaktmesteren til statsråden.

Snellman mente at det er avgjørende å

Pauli Snellman

kjenne sine motiver. "Jeg kunne så lett ha tatt den minste motstands vei," sa han. "Ingen ville ha klandret meg eller kalt

meg umoralsk. Dette er hemmelige slag med fine nyanser som utkjempes i ditt eget hjerte. Ingen kan måle hva nederlag eller seier betyr for et departement eller politikken. At dine motiver er riktige betyr ikke nødvendigvis at du vet hva som er best eller riktigst. Men uklarhet i moralske spørsmål svækker din dømmekraft og sannsynligheten for at du finner de beste løsningene."

Allerede som 14-åring hadde Snellman med gevær i hånd voktet en jernbanebro mot russisk angrep. På karrierestigen kom han aldri særlig høyt. Men det han sto for vil bli husket. Han fikk gleden av å oppleve at hans nærmeste familie sluttet opp om hans idéer og holdninger. De ble en arv å føre videre: Snellmans bestefar var direktør for Finlands vei- og vannvesen. Når han skulle ut på inspeksjonsreiser, kunne hans kone og datter kjøre med ham i tjenestebilen til stasjonen. Men de måtte gå hjem. Han ville aldri tillate privat utnyttelse av offentlige privilegier.

JJW

"Ønsker du å bli helbredet?"

For et par år siden dro jeg sammen med to venner til en retreat på landet. Den første dagen leste retreat-lederen fra Salomene om Guds godhet. Så ba han oss være alene i stillhet i to timer og tenke på alt Gud hadde gjort for oss i de siste ti årene. Til min overraskelse ble de neste timene den mørkeste stunden i mitt liv. Selv om jeg prøvde, kunne jeg ikke tenke på Guds godhet, bare på vanskelighetene, problemene, slit, motstand, stress og utrygghet. Bare i de siste femten minuttene klarte jeg å samle meg til å takke Gud: Min kone og jeg var begge blitt friske etter alvorlig sykdom. Vi hadde arvet et pent, lite hus på landet hvor vi kunne bo. Vi har to kjekke, voksne sønner. Vi har et spennende og meningsfylt arbeid.

På en tur om ettermiddagen kunne jeg fortelle en venn om de to mørke timene jeg hadde opplevd. Ettersom jeg snakket, kunne jeg identifisere to hendelser som

hadde såret meg dypt. Begge hendelser lå stort sett utenfor min kontroll, men førte til store omveltninger for meg og min familie.

Neste morgen tok lederen oss i fantasien opp i fjellet. Jeg har gått mye i fjellet, så jeg kunne forestille meg hvordan jeg fulgte stien oppover. Med ett overrasket lederen oss og sa: "Du har nådd toppen av fjellet og er andpusten etter den krevende klatringen. Du tar inn den flotte utsikten. Du snur deg og ser plutselig en person bak deg. Det er Jesus. Hva sier du til ham? Si det første som faller deg inn." På et øyeblikk datt ordene ned i meg: "Jeg trenger å bli helbredet." Jeg kjente på de såre følelsene som jeg hadde identifisert dagen før. Så hørte jeg Jesus si inne i meg: "Ønsker du å bli helbredet?" Det var alt.

Ønsket jeg å beholde sårene eller å bli kvitt dem? Ønsket jeg å bli helbredet slik at det ikke lenger var noe sår og heller

ikke noe arr? Jeg måtte tilgi dem som jeg følte hadde forårsaket de sårene. Det var ikke lett. De hadde ikke bedt om tilgivelse. Ved å tilgi blir du sårbar, forsvarsløs og åpen.

Jeg skrev en liste over de personene som jeg mente hadde såret meg. Jeg spurte meg selv: "Har jeg virkelig tilgitt ham? Har jeg virkelig tilgitt henne?" Jeg skrev 'ja', 'nei' eller 'ikke sikker'. Var jeg rede til å gi slipp på den såre følelsen, smerten, naget? For alltid? Jeg tenkte på hver enkelt, på deres behov, deres bekymringer, presset de levde under, hvilke karaktertrekk som kanskje hadde ledet dem til å handle som de gjorde. Jeg tenkte: Jeg er sikker på at Gud kjenner dem bedre enn jeg gjør. Og Han har helt sikkert tilgitt dem. Så hvorfor kan ikke jeg tilgi? Jeg så på hvert navn og sa: "Ja, jeg tilgir. Naget og såret er borte for alltid. Jeg ønsker å bli helbredet." Det var som Jesus sa: "Nå er du helbredet."

Hugh Williams

Industrimannen Sumitomo død

Formannen i Stiftelsen Moralsk Opprustning i Japan, 75 år gamle Yoshiteru Sumitomo, døde i mars. Han fylte sin oppgave med en kombinasjon av korrekthet og menneskelig varme, holdt seg diskret i bakgrunnen, men levnet ingen tvil om at ting ble gjort. Han kunne omgås mennesker med respekt uten hensyn til navn og posisjon, noe som er sjelden i hans land.

Yoshiteru Sumitomo var nevø av Kichizaemon Sumitomo, familieoverhodet for ett av Japans største industri-konglomerater. Sumitomo-familien startet industridrift allerede på begynnelsen av 1600-tallet med kobberutvinning, og bygget seg gradvis opp. I dag sysselsetter firmaet over 100.000 innenfor tungindustri, elektronisk industri, handel, forsikring, eiendomsmegling og mye annet. Kichizaemon møtte MRA i 50-årene og ga sin overbevisning videre til sin nevø Yoshiteru.

I kraft av sitt navn ble Yoshiteru vist mye oppmerksomhet, selv om han aldri ble noen toppleder i firmaet. Han var en mann som likte seg best i bakgrunnen og påtok seg gjerne oppgaver andre ikke ville ha. Hans personlighet mer enn hans posisjon kommer til å hefte ved hans ettermæle.

Begravelsen fant sted i Nishinomiya Kobe den 18. mars. Nærmere 1000 mennseker var samlet. A.R.K. McKenzie, Skottland, Storbritannias tidligere ambassadør til FN's økonomiske og sosiale råd, talte på veggen av Yoshiterus venner i Moralsk Opprustning verden rundt. Ingjerd og Gunnar E. Johnson var til stede fra Norge.

Begravelsen forgikk etter buddhistisk mønster med synging av sutraer, minnetaler og brenning av røkelse. Et stort bilde av Yoshiteru Sumitomo prydet hovedveggen. På grunn av stor tilstrømming måtte mange sitte i tilstøtende rom og følge begivenhetene over videoskjerm, men før bæreavsendelsen kom alle sammen for å si et siste farvel med avdøde. Familien fulgte med børen da den ble sendt til kremering, slik buddhistisk tradisjon tilsier.

GEJ

Medieforum i Tsjekkia

8. - 12. mai holdt Det internasjonale kommunikasjonsforum ICF et seminar i byen Pardubice øst for Praha. De var invitert av lokale ledere og senator Jaroslava Moserova, som er områdets representant og vise-president i det tsjekkiske senatet. Lederen for ICF er William Porter, som besøkte Norge i februar i år. Kilden til følgende korte sammendrag er en artikkel i The Prague Post:

Seminaret tok opp flere spørsmål til debatt. Ett av dem var: Hvilken holdning har media til sitt publikum, til dem som gjør bruk av mediene? Mange medier er blitt store forretningsforretak. Det er fristende å behandle publikum som forbrukere og ikke som ansvarlige samfunnsborgere. Media henvender seg til individer, riktignok millioner av dem, men likevel ikke en anonym masse som kun bør vurderes utifra kjøpekraft og undersøkelser om hvilke programmer de ser og hører eller

60-års jubileum for MRA i Korea

50-åringer blir feiret her på berget. I Korea må du vente med feiringen til du er 60. Således går det til at 60-års dagen for lanseringen av Moralsk Opprustning i 1938 ble stort feiret i Korea denne måneden. I havnebyen Pusan kom 600 studenter sammen 1. juni for å feire dagen. Men den største jubileumsfesten var i hovedstaden Seoul.

MRA står sterkt i Korea, ikke minst blant ungdom. Tidlig i 60-årene ble det dannet MRA-grupper i skoler og universiteter over hele landet, på høyden med bortimot 200.000 medlemmer.

Ildsjelen bak denne utviklingen var Chung Choon, en velkjent koreansk politiker som ga opp sin plass i parlamentet for å spre MRA's idéer. Han besøkte ungdomsgrupper over hele landet og fortalte hva MRA hadde betydd for ham. Han sørget også for at mange reiste ut for å få trening med MRA i andre land.

Men ved nyttårsskiftet i år måtte Chung Choon gå fra borde. Den 5. februar ble Dr. Kang Suk-Kyu, rektor ved Hoseo universitet i Seoul, valgt til hans etterfølger. Blant de 400 gjestene ved hans innsettelse var tre av Koreas tidligere statsministre og medlemmer av den nåværende regjering. Fjernsynet og pressen bragte rapporter fra begivenheten.

Tidligere statsminister Lee Yong Dug talte om den økonomiske krisen i Asia. "Vi hadde tidligere full tillit til Koreas velstand og utvikling," sa han. "Men faktum er at vår økonomi var full av skum. Materialisme og voksende forventninger hadde ført til grådighet og uærlighet. Moralsk Opprustning er svaret til disse problemene."

hvilke aviser de leser. Et informert publikum er en forutsetning for demokrati. Medias oppgave er å informere og forklare hendelser slik at folk selv kan finne løsninger på sine problemer og ta de rette valg i politiske og sosiale spørsmål.

Små nasjoner i Øst- og Sentral-Europa får ofte mer informasjon fra nyhetstjenester i store land som USA, England og Japan enn fra naboland. Det betyr at kunnskapsnivået om det som skjer i de landene som de er mest knyttet til geografisk, politisk og kulturelt, er lavt. Det er spørsmål om ressurser og vilje til å oversette nyhetsmateriale fra et språk til et annet. En kanadier av litauisk opprinnelse viste til at i løpet av 50 år skjedde all oversettelse av litauisk fra russisk.

Senator Moserova satte fingeren på betydningen av medienes innflytelse slik: "Akkurat som hat avler hat, fremmer toleranse og ansvarsfølelse mer ansvar."

Til våre lesere

Som kjent er det ingen abonnementspris på Ny Verden. Utgiftene til driften av bladet dekkes ved gaver. Vi er takknemlig for bidragene som kom i fjor og håper på støtte også i år. Giroblankett vedlegges dette nummer.

sakset

Begivenhetene i Indonesia har gjort det klart at det ikke finnes noen rettferdiggjørelse i den sterke manns styre. Noen har ment at asiatene setter orden foran frihet, og at slike "asiatiske verdier" ligger bak regionens raske økonomiske utvikling det siste tiåret.

Kinas kommunistiske ledere har sørget for stabilitet gjennom rask økonomisk vekst og stram politisk kontroll. Indonesia viser at en slik formel har begrenset gyldighet. Varig stabilitet kan Kina bare oppnå gjennom en innføring av demokrati, hvor gradvis det enn kommer til å skje.

Anthony Lewis i International Herald Tribune, Paris, 28/5 -98

Vi (asiater) må videre til et virkelig demokrati hvor folket kontrollerer staten. Men det dreier seg ikke bare om en politisk og økonomisk reform. Vi er nødt til å gå i oss selv og reflektere over våre behov og moralske og intellektuelle integritet. Når vi oppdager skattene i oss selv og utvikler et rikt følelsesmessig intellektuelt og åndelig liv, trenger vi ikke lenger å måle vår verdi ut fra eiendom og status.

Walden Bello, filippinsk økonom, til Folkeveit, Oslo, nr. 2-98

Fusjonen i mai mellom tyskernes Daimler-Benz og amerikernes Chrysler er den største i verdens industrihistorie. To ulike juridiske og sosiale systemer må smeltes sammen. Siste uke kom meldingen om at Chrysler har godtatt - på tvers av alle tradisjoner for USA's aksjeselskaper - at selskapets amerikanske arbeidere skal få plass i styret, med den samme medbestemmelsesrett som de tyske arbeiderne allerede har. Og dette blir neppe globaliseringens siste overraskelse.

Nils Morten Udgaard i Aftenposten, 30/5-98

Produksjonens mekanisering og datateknologien har ført til at det i en ikke alt for fjern framtid bare trengs 20 prosent av arbeidsstokken for å produsere de varene vi har behov for - eller det de øvrige 80 prosent har råd til å kjøpe. Hva de skal bedrive tida med? Lavtlønnet omsorgsarbeid og "tittytainment" ifølge Zbignev Brzinski. Verden blir som et kjempestort Brasil,

spår Mikhail Gorbatsjov, en håndfull rike i et hav av fattige. Og da har pengemakten forlenget fortrenget det som nå måtte være av folkemakt. Slik må det ikke gå. Men den første forutsetning for en annen framtid, er at problemet erkjennes.

Peter Normann Waage i Dagbladet, 4/4-98

I vår praktiske hverdag er livet fylt av valgets nødvendighet. Vi stilles overfor valg mellom gode, mindre gode og dårlige verdier, hvilket forutsetter en personlig konstruert rangstige. Absolutte verdier kan tjene som kompass, men et kronglete terreng krever tilpasning, avvik fra den rette linje. En demokratisk kjerneverdi er evnen til kompromiss. Den skylapp-behengte verdiryttar kan bli en demokratisk risikofaktor. Hvordan kan en kommisjon rettlede oss i denne jungel? Ved å bevisstgjøre våre individuelle valg, men også evnen til å se dem i et samfunnsmessig perspektiv.

Professor i statsvitenskap og medlem av Verdikommisjonens råd, Thomas Chr. Wyller. Dagsavisen Arbeiderbladet 15/6 -98

Forfatteren Ronald Fangen reflekterte over begrepene låneverdier og grunnverdi. Vår tid er låneverdienes epoke, vi jager i panikk etter løsrevne, tilfeldige og avledede verdier. Vi kjemper for velstand og doserer idealer. Dette er imidlertid høyst relative verdier. Ronald Fangen forkynner at vi må ned på den urokkelige, trofaste verdien for å få et fast grunnlag i et livsløp. Ned til grunnverdien som har sitt religiøse utspring, sin religiøse sanksjon og mening.

Gunnar Helge Carlsen i Bergens Tidende, 5/4-98.

Kirken er det faste punktet i livet. Når jeg er ute og reiser, oppsøker jeg gjerne kirker. Og jeg liker å spasere i kirkegårder. De er en kilde til sannhet og refleksjon.

Med tiden er det blitt mer legitimt å tale om spørsmål som har med tvil og tro å gjøre, som samfunnet tidligere ikke har tillatt. Før ble man fanget inn på et vis, så man ble stående utenfor. Vi har fått et mer frimodig og åpent samfunnsklima. De politiske undertonene er ikke så sterke som før, da arbeiderklassen hadde et vanskelig forhold til kirken, og tro og livssyn var privatsaker.

Sveriges statsminister Göran Persson til Vårt Land, Oslo, 30/3 -98

NY VERDEN vil fremme en forandring i både menneskers holdninger og i samfunnsforholdene, bygget på absolutte moralnormer og Kristi forvandlende kraft. Bladet beretter om et globalt arbeid som er åpent for alle, og om kampen mellom ondt og godt som pågår i ethvert menneske og folkeslag.

UTGIVER: Moralsk Opprustning, Postboks 3018, Elisenberg, 0207 Oslo

Tlf. 22 55 94 30. Fax 22 44 85 04. Bankkonto-nummer: 0804.5125794 - 6030.05.08831.

ANSVARLIGE: Bjørn Ole Austad og Jens J. Wilhelmsen.